

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kulturowe teorie nowoczesności, PG_00130488						
Kierunek studiów	Kulturoznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2024/2025				
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki				
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni				
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski				
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0				
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin				
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Kulturoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Magdalena Sacha					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Magdalena Sacha					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50		
Cel przedmiotu	Podjęcie szerokiej refleksji nad znaczeniem i dziedzictwem Oświecenia jako formacji kulturowej epoki Nowoczesności: źródła i wczesne koncepcje epoki rozumu, rozwój nauk o kulturze i człowieku w XIX i XX wieku oraz współcześnie obserwowany zmierzch dziedzictwa epoki oświecenia w postaci ogólnie pojętego antropocenu. Ćwiczenia służą dyskusji nad konkretnymi tekstami oraz wyćwiczeniu takich umiejętności, jak samodzielne prezentacje, komentarze pisemne i ustne, umiejętność prowadzenia dyskusji problemowej (w tym debaty oksfordzkiej) na podstawie poznawanych hipotez naukowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KULMU2_W06] Student zna i rozumie zaawansowane współczesne teorie i metody analizy, interpretacji i wartościowania różnych tekstów kultury i sztuki.	Student zna i rozumie zaawansowane współczesne teorie i metody analizy, interpretacji i wartościowania tekstów naukowych z zakresu teorii kulturowych XIX i XX wieku.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[KULMU2_W02] Student zna terminologię nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce na poziomie rozszerzonym.	Student zna terminologię kulturoznawczą na poziomie rozszerzonym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[KULMU2_K01] Student rozumie znaczenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia w działaniach zawodowych.	Student rozumie znaczenie wiedzy, umiejętności i doświadczenia w działaniach zawodowych, odnosząc się do biografii twórców i twórczyń epoki Nowoczesności	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[KULMU2_U04] Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistyki oraz jej stosowania w nietypowych sytuacjach zawodowych.	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistyki oraz jej stosowania w nietypowych sytuacjach zawodowych, szczególnie w sytuacji wymagającej umiejętności interpretacji tekstów kultury	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[KULMU2_U02] Student posiada pogłębioną świadomość teoretyczną i metodologiczną, umożliwiającą prowadzenie zaawansowanych badań z zakresu kulturoznawstwa pod kierunkiem opiekuna naukowego.	Student posiada pogłębioną świadomość teoretyczną i metodologiczną, umożliwiającą prowadzenie zaawansowanych badań z zakresu kulturoznawstwa pod kierunkiem opiekuna naukowego, w zakresie tematycznym obejmującym Oświecenie i antropocen	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[KULMU2_K03] Student dba o zachowanie najwyższych standardów etycznych i profesjonalnych zawodu kulturoznawcy.	Student dba o zachowanie najwyższych standardów etycznych i profesjonalnych zawodu kulturoznawcy, uznając dylematy etyczne wynikające z Nowoczesności.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KULMU2_W03] Student ma szczegółową, aktualną wiedzę o współczesnych dokonaniach nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce, a także o wiodących ośrodkach kulturoznawstwa i kierunkach prowadzonych tam badań.	Student ma szczegółową, aktualną wiedzę o współczesnych dokonaniach nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce, a także o wiodących ośrodkach kulturoznawstwa, badań kulturowych w Polsce, Europie i Stanach Zjednoczonych i kierunkach prowadzonych tam badań.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

<p>Treści przedmiotu</p>	<p>Status kulturoznawstwa jako dyscypliny nauki w Polsce, Europie i Stanach Zjednoczonych.</p> <p>Pojęcie kultury: źródłostów, rozwój, kategorie pojęciowe, współczesne dyskusje.</p> <p>Wizja człowieka w kategoriach kultury.</p> <p>Oświeceniowe koncepcje natury ludzkiej.</p> <p>Kultura a natura. Wizje człowieka jako części natury: podejście ewolucjonistyczne, neodarwinizm, socjobiologia.</p> <p>Pożegnanie z ewolucjonizmem: Relatywizm kulturowy (Boas, Benedict)</p> <p>Funkcjonalizm i funkcjonalizm strukturalny (Malinowski, Radcliffe-Brown).</p> <p>Powstanie antropologii: Metoda badań terenowych.</p> <p>Język a kultura: relatywizm kulturowy, relatywizm językowy, etnolingwistyka, kognitywistyka.</p> <p>Strukturalizm: językoznawstwo strukturalne de Saussurea; antropologia strukturalna Lévi-Straussa .</p> <p>Semiotyka kultury: Barthes, Eco, Łotman.</p> <p>Wobec przeszłości: historyzm, mikrohistoria, antropologia historii.</p> <p>Pamięć kulturowa teoria lieux de memoire.</p> <p>Nowoczesność i Holocaust - Postpamięć Zagłady.</p> <p>Antropocen utopie i dystopie</p>		
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>			
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<p>Sposób oceniania (składowe)</p>	<p>Próg zaliczeniowy</p>	<p>Składowa oceny końcowej</p>
	<p>Referat, prowadzenie debaty lub esej recenzyjno-polemiczny</p>	<p>33.0%</p>	<p>33.0%</p>
	<p>Egzamin ustny lub pisemny</p>	<p>33.0%</p>	<p>33.0%</p>
	<p>Systematyczna obecność i aktywność ustna na zajęciach</p>	<p>34.0%</p>	<p>34.0%</p>

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Alan Barnard, Antropologia. Zarys teorii i historii, przeł. S. Szymański, Warszawa 2006. Rozdział 8: Strukturalizm. Od językoznawstwa do antropologii, s. 170-190.</p> <p>Zygmunt Bauman, Nowoczesność i Zagłada. Holokaust choroba czy produkt cywilizacji? Przekł. T. Kunz, Kraków 2012. Rozdział 4: Wyjątkowość i zwyczajność Zagłady [b.s.]</p> <p>Wojciech J. Burszta, Upamiętnianie jako forma praktyki kulturowej, [w:] Znaki (nie)pamięci. Teoria i praktyka upamiętniania w Polsce, red. M. Fabiszak, A.W. Brzezińska, M. Owiński, Kraków 2016, s. 15-27.</p> <p>Ewa Domańska, Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach, Poznań 1999. Rozdział 1: Dyskusje o końcach historii, s. 35-50.</p> <p>Terry Eagleton, Po co nam kultura?, przeł. A. Górny, Warszawa 2012, rozdział 1: Wersje kultury.</p> <p>Umberto Eco, Superman w literaturze masowej. Powieść popularna: między retoryką a ideologią, przeł. J. Ugniewska, Kraków 2008. Tu rozdział: Struktury narracyjne u Fleminga, s. 192-246.</p> <p>Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, red. Elżbieta Tabakowska, Kraków 2001. Rozdz. I: Kognitywne podstawy języka: język i myśl, s. 15- 44. Rozdz. VI: Język, kultura i znaczenie. Semantyka międzykulturowa, s. 175-202.</p> <p>Claude Lévi-Strauss, Antropologia strukturalna, Warszawa 2000. Rozdział XI: Struktura mitów, s. 185-208.</p> <p>Bronisław Malinowski, Argonauci Zachodniego Pacyfiku. Relacje o poczynaniach i przygodach krajowców z Nowej Gwinei, przeł. B. Olszewska Dyoniziak i S. Szykiewicz, Warszawa 1987. Tu: Wprowadzenie. Przedmiot, zakres i metoda niniejszych badań, s. 27-58.</p> <p>Bronisław Malinowski, Naukowa teoria kultury, [w:] idem, Szkice z teorii kultury, Warszawa 1958. Marshall Sahlins, Krytyka wulgarnej socjologii. [W:] Człowiek, zwierzę społeczne, wyb. B. Szacka, J. Szacki, Warszawa 1991, s. 397-406.</p> <p>Andrzej Szpociński, Miejsca pamięci (lieux de mémoire), Teksty Drugie, 2008, 4, s. 11-20.</p> <p>Edward O. Wilson: Moralność genu, przeł. J. Szacki, s. 277-281. Od socjologii do socjologii, przeł. J. Szacki, s. 282-294. Socjologia zwierząt i człowieka, przeł. J. Szacki, s. 295-308. W: Człowiek, zwierzę społeczne, wyb. B. Szacka, J. Szacki, Warszawa 1991.</p> <p>Bogusław Żytko, Roland Barthes lata sześćdziesiąte, [w:] Imperium Rolanda Barthesa, red. A. Grzegorzczak, A. Kaczmarek, K. Machtyl, Poznań 2016, s. 11-22.</p>
-----------------------	-------------------------	---

Uzupełniająca lista lektur	<p>Antropolog i jego magia: współczesne inspiracje twórczością Claude'a Lévi-Straussa, red. E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper, Kraków 2013.</p> <p>Zygmunt Bauman, Retrotopia: jak rządzi nami przeszłość? Warszawa 2018.</p> <p>Zygmunt Bauman, Życie na przemiał, Kraków 2004.</p> <p>Zygmunt Bauman, 44 listy ze świata płynnej nowoczesności, Kraków 2011.</p> <p>Roland Barthes, Mitologie, Warszawa 2000.</p> <p>Ewa Bińczyk, Epoka człowieka. Retoryka i marazm antropocenu, Warszawa 2018.</p> <p>Peter Bondanella, Umberto Eco: semiotyka, literatura, kultura masowa, Kraków 1997.</p> <p>Ernst Cassirer, Esej o człowieku: wstęp do filozofii kultury, Warszawa 1977.</p> <p>Ernst Cassirer, Filozofia Oświecenia, Warszawa 2010.</p> <p>Georges Charbonnier, Rozmowy z Claude Lévi-Straussem, Warszawa 2000.</p> <p>Robin Dunbar, Pchły, plotki a ewolucja języka, Kraków 2017.</p> <p>Fred Inglis, Kultura, Warszawa 2007.</p> <p>Grażyna Kubica, Maria Czaplicka: pleć, szamanizm, rasa: biografia antropologiczna, Kraków 2015.</p> <p>Claude Lévi-Strauss, Surowe i gotowane, Warszawa 2010. Lub: Claude Lévi-Strauss, Trójkąt kulinarny, [w:] Antropologia ciała: zagadnienia i wybór tekstów, oprac. A. Chałupnik, Warszawa 2008.</p> <p>Jurij Łotman, Kultura i eksplozja, Warszawa 1999.</p> <p>Jurij Łotman, Uniwersum umysłu: semiotyczna teoria kultury, Gdańsk 2008.</p> <p>Desmond Morris, Naga małpa, Warszawa 2000.</p> <p>Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci, red. M. Saryusz-Wolska, R. Traba, Warszawa 2014.</p> <p>Nowoczesność jako doświadczenie. Dyscypliny - paradygmaty - dyskursy, red. R. Nycz, A. Zeidler-Janiszewska, Kraków 2006.</p> <p>Od pamięci biodziedzicznej do postpamięci, red. T. Szostek, R. Sendyka, R. Nycz, Warszawa 2013.</p> <p>Polsko-niemieckie miejsca pamięci, red. R. Traba, H.H. Hahn, Warszawa 2012.</p>
----------------------------	--

		<p>Roger Scruton, Kultura jest ważna: wiara i uczucie w osaczonym świecie, Poznań 2006.</p> <p>Roger Scruton, Przewodnik po kulturze nowoczesnej dla inteligentnych, Łódź - Wrocław 2006.</p> <p>Semiotyka kultury, wybór i oprac. E. Janus i M.R. Mayenowa, Warszawa 1975.</p> <p>Jan Tuzczyński, Herder i herderyzm w Polsce, Gdańsk 1999.</p> <p>Michael W. Young, Bronisław Malinowski - odyseja antropologa 1884-1920, Warszawa 2008</p>
	Adresy eZasobów	<p>Podstawowe</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=YN91Mkpc3bg&t=1792s - Pojęcie kultury - przewodnik dla użytkowników. Wykład Waldemara Kuligowskiego</p> <p><a 100="" 2018"="" href="https://www.nck.pl/wydawnictwo/kultura-wspolczesna/archiwum/wydanie-specjalne- - " kultura="" współczesna"="">https://www.nck.pl/wydawnictwo/kultura-wspolczesna/archiwum/wydanie-specjalne- - "Kultura Współczesna" 100/2018</p> <p>Adresy na platformie eNauczanie:</p>
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zgodnie z podanym programem zajęć	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.